

KAPITÁNKA Z OKTOPUSU

Marika Šoposká o feminismu, mužích a dětech

HOUBY JEŠTĚ POROSTOU

Rozhovor s mykologem

LIDOVÉ NOVINY

PÁTEK 1. ZÁŘÍ 2023

NEZÁVISLÝ DENÍK ZALOŽENÝ 1893

CENA 25 Kč | XXXVI/203**

Měsíc k dobru na předčasné penze

Prezident otálí s podpisem vládní novely, která zpřísňuje podmínky pro nástup do předčasného důchodu

MIROSLAV PETR

PRAHA Chaos až do poslední chvíle. O penzích několika tisíc lidí a miliardách státního rozpočtu rozhodovaly včera hodiny, možná jen minuty. O tom, zda začne platit nová úprava valorizací a předčasných důchodů už od září, tedy ode dneška, nebylo do poslední chvíle jasno.

Prezident Petr Pavel do poslední chvíle tajil, zda podepíše, nebo nepodepíše do konce srpna Parla-

mentem už schválenou novelu zákona o důchodovém pojištění. Jeho mluvčí Markéta Řeháková až po večerním jednání Pavla s premiérem Petrem Fialou (ODS) oznámila, že hlava státu s podpisem důchodových škrtů vyčká, nebo je bude vetovat. Padla tak včera i další podmínka pro vládou požadovanou zářijovou účinnost změn, totiž aby vyšly do konce srpna ve Sbírce zákonů. Důchodové škrtky tak začnou platit nejdříve od října.

Vláda se snažila rychlým zavedením novely uspořít státnímu rozpočtu už od příštího roku stamiliony až jednotky miliard korun. Platí však, že kdo má vyměřený nástup do předčasné penze na některý den v září, může otevřít šampaňské.

Trvale nižší výměra jako sankce za předčasnost se mu nebude oproti původní verzi ještě víc krátiť, jak předpokládá Senátem předtýdne potvrzená důchodová novela. Do dosažení věku řádného

odchodu do penze se nezpomalí valorizace. Ani nehrozí pozastavení žádosti o předčasný důchod, respektive roční nebo i delší odklad kvůli novému parametru – zkrácení maximální předčasnosti z nynějších pěti na tři roky.

Vládní koalice, poslanci a senátoři totiž nastavili extrémně krátkou dobu mezi schválením a účinností zákona. Pravidla se měla i přes kritiku odborníků na důchodový systém změnit prakticky ze dne na den, v tomto případě první

den měsíce, následujícího poté, co změnu podepíše prezident a vyjde ve Sbírce zákonů.

Prezident má na konečné rozhodnutí dle zákona čas 15 dnů. Od jeho odhlasování v Senátu 23. srpna tedy až do 8. září. Pokud novelu přeci jen – byť se zpožděním – podepíše, začne platit od října. V případě veta se zákon vrátí do Poslanecké sněmovny, kde by byla potřeba pro přehlasování prezidenta nadpoloviční většina poslanců. **Pokračování na straně 2**

Film o válce, jemuž nelze věřit

První ruský film o válce na Ukrajině s názvem Svědek vypráví podle oficiální anotace příběh belgického houslového virtuosa Daniela Cohena, „který věří v dobro a spravedlnost“. Jak ale píše spolupracovník LN v Moskvě Jiří Just, nejde o nic víc než o filmovou adaptaci každodenního televizního propagandistického nášupu.

strana 6

Česko se mělo Rusce omluvit

Hokejová legenda Dominik Hašek v rozhovoru pro LN tepe vládu za diletantsky napsané nařízení ohledně zákazu startu ruských a běloruských sportovců v Česku.

strana 4

Znásilnil, dohodl si trest. Naposled?

Pohlavně zneužil šest chlapců, vyvázl s podmínkou. Dohoda o vině a trestu, kvůli které mohl takový verdikt u soudu padnout, podle odborníků na sexualizované násilí nejvíce ubližuje samotným obětem. Její podmínky nyní chtějí poslanci zpřísnit.

strana 3

Hubertgate hýbe Bavorskem

Někteří spolužáci viní bavorského vicepremiéra Huberta Aiwangera, že v mládí hajloval, jini to vyvracejí.

strana 5

Je smysluplné humanizovat svět?

Pro zlepšení dneška je třeba postavit člověka do centra dění. Svoboda člověka se musí opět stát klíčovým principem našeho jednání, píše bývalý prezident Václav Klaus.

strana 9

Sama v pekle plném agentů

Střední Amerika zjevně hned tak nezklame: filmovou adaptaci knižního thrilleru z 80. let lze natočit o bezmála čtyřicet let později v současných kulisách a na příběhu není potřeba v podstatě nic měnit. Výsledek si dokonce vysloužil Velkou cenu poroty na festivalu v Cannes.

strana 10

SLOUPEK LN

Politická šaráda

MARTIN ZVĚŘINA

Nepatří k typickým znakům demokracie, když nevíte poslední den v měsíci, zda bude v prvním dnu následujícího měsíce platit nový zákon.

Asi se něco zadrhlo v komunikaci mezi Hradem a vládou, protože jinak by se nemohlo stát, že se dozvídáme, nikoli na poslední chvíli, ale pro vládu de facto pozdě, že prezident je nespokojen s důchodovou novelou. Nevíme, zda cosi zanedbala vláda, či prezident, který pobýval na dovolené.

Slibovaná transparentnost, předvídatelnost a železná logika se tentokrát, již poněkoličkáte, nedostavuje a nastupuje cosi, co lze bez velké nadsázky nazvat politickým kabaretem.

Představitelé státu nás do poslední chvíle ujišťovali, že pokud prezident do 19.30 podepíše, po krkolomném spěchu by zákon skutečně mohl začít platit. Věříme, že by vláde pak spadl kámen ze srdce.

Nemůžeme se však neptat, co to znamená. Nezná prezident své povinnosti a „utekly“ mu lhůty? Nesouhlasí se zákonem, a přesto jej nechce vetovat?

U minulých prezidentů nám vadily jejich vrtochy a svéhlavost. U nového to skoro vypadá, jako by na funkci nestačil.

Drama se šťastným koncem. Českým hasičům, kteří v Řecku pomáhají likvidovat požáry, se podařilo ubránit před ohněm vesnici Giannouli, na jejíž ochranu byli přivoláni. „Fronta se blížila ze všech stran, sami jsme tomu pomalu nevěřili, ale štěstí stálo při nás,“ uvedli na sociálních sítích. FOTO HZS ČR

Lidé obětují slevy na energie

ROMAN ŠITNER

PRAHA V posledních měsících se objevila řada možností, jak na energiích výrazně ušetřit. Češi na to ale tolik neslyší. Přesuny zákazníků jsou poměrně malé a lidé zůstávají věrni velkým dodavatelům. Ti si tak drží podíl na trhu, který získaly po pádu společnosti Bohemia Energy.

Podle dostupných čísel je 86 procent zákazníků u elektřiny i plynu u velkých dodavatelů, tedy těch, kteří tu byli ještě před li-

beralizací trhu. Na nové dodavatele tak zbývá jen 14 procent trhu, před energetickou krizí ale měli zhruba čtvrtinu.

Rozhodující je dobrá značka

„Myslím, že hodně odběratelů stále hledá především výhodnou cenu,“ říká Jiří Gavor, šéf Asociace nezávislých dodavatelů energií. „Je ale zřejmé, že pro velkou část klientů, zejména pro ty, kteří zažili nepříjemnou zkušenost během energetické krize, je rozhodující hlavně dobrá značka a té se drží,“

dodává. Podle něj z toho profituje zejména ČEZ „jako největší dodavatel a symbol stability“.

Situaci ilustrují i pohyby zákazníků mezi květnem, kdy se objevila řada atraktivních cenových nabídek, a červencem, za kdy jsou k dispozici zatím poslední data. V počtu zákazníků u elektřiny nejvíce rostly firmy E.ON, ČEZ a Centropol. To pokud se nepočítá firma První česká energie, která získala portfolio společnosti Entri.

Až další v pořadí je první cenový „dravec“ – Tedom Energie,

který nabízí takzvané měsíční fixace, jde o jedinou firmu v pořadí, jež patří k těm nejlépeším.

Trochu jiná je situace u plynu. Tam nelze počítat nové zákazníky Lama energy, která získala klienty Gas international. Nejvíce pak rostou E.ON, Tedom, EPET a Pražská energetika.

Na rozdíl od elektřiny, kde zákazníci utíkali hlavně od těch menších, u plynu ztrácí hodně ti největší, tedy innogy, Pražská plynárenská a ČEZ Prodej.

Pokračování na straně 13

PŘEDPLATNÉ 225 555 533

Cena: Slovensko 1,50 €

WWW.LIDOVKY.CZ

23203

9 770862 592029